

Cleanup dive – forretningsidé eller god gjerning?

Såkalte cleanup-dykk blir stadig mer populært, selv om vi i Norge som vanlig henger litt etter resten av verden. Ikke bare gjør dykkesentrene og gjestene en god gjerning – opprydningsdykk kan også være god butikk for dykkesentre og klubber.

NÅ ER DET ikke slik at man vanligvis tjener penger direkte når man arrangerer et opprydningsdykk. Men verdien i økt goodwill i lokalmiljøet og pressen, samt et nærmere forhold til sine kunder og gjester er verdt mye. Derfor er det rart at ikke flere dykkesentre i Norge utnytter denne muligheten. Kanskje lever vi fortsatt i den villfarelsen at det vi har kastet i havet, er borte for alltid?

Resirkulering under vann

Noen hederlige unntak er det heldigvis, og de fortjener å få omtale for den innsatsen de gjør. For selv om de kanskje har noe å tjene på det selv, er det faktisk miljøet som er den store vinneren i det lange løp. Gulen Dykkesenter startet sitt arbeid for alvor i fjor, da tre resirkuleringscontainere ble plassert på bunnen utenfor brygga ved dykkesenteret.

Oppfordringen til gjestene var klar – ta med deg søppel du finner på dykket og kast det der det hører hjemme. Mange trakk på smilebåndet av denne

ideen, som skaffet senteret masse presseomtale og kanskje ble oppfattet som en PR-gimmick av noen. Men søplekassene blir faktisk brukt, og må tømmes 3–4 ganger i året. Vi var selv til stede på World Ocean Day – eller var det Kystens Dag? – som arrangeres henholdsvis 8. og 9. juni hvert år. Dette er en glimrende anledning til å arrangere et opprydningsdykk, og vinsjen på brygga hos Gulen arbeidet under høytrykk med å heve søplekasser. Over 250 kilo søppel ble det denne gangen – og det blir sikkert like mye neste gang. Dessverre er det nok å ta av de fleste steder langs kysten.

Et renere Rødehav

Den egyptiske organisasjonen for dykking og vannsport, CDWS, er en av de som har innsett verdien av å holde korallrevene rene. Den 5. juli hadde de mer enn 120 dykkere i sving i nasjonalparken Ras Mohammed ved Sharm el Sheikh, og fjernet til sammen 150 kilo søppel. Ikke mange kilo, men

når man tenker på at mye av det var fiskesnører sier det litt om innsatsen. Ikke bare får opprydningsdykket den direkte konsekvensen at revet blir sunnere – CDWS skaffer positiv omtale om Rødehavet, og sjansene øker både for å få nye og returnerende gjester.

Populære cleanup-dykk

På den lille karibiske øya Bonaire har man klart å ta dette ennå et skritt videre. Fire ganger i året går dykkesentrene sammen om å arrangere cleanup-dive. Dette annonseres aktivt overfor potensielle gjester, og mange velger faktisk å legge ferien sin på et slikt tidspunkt at de kan være med. Det stilles med marinbiologer som lærer gjestene om livet i havet og konsekvensene av forurensning, og dykkene er så populære at det er vanskelig å få plass.

Også for klubber

Det er ikke bare dykkesentre med åpenbare kommersielle interesser som har noe å tjene på dette.

TIL VENSTRE: Et opprydningsdykk i ny og ne kan gjøre underverker for husrevet, skaffe deg positiv medieomtale og nye kunder eller gjester. Hvem sa at ikke omtanke for miljøet kan gå hånd i hånd med forretningen? Gulen Dykkesenter hentet opp 250 kilo søppel utenfor brygga i løpet av en drøy time. Televerket var hovedsynderen – det var hundrevis av meter kabel, isolatorer og masse annet som stammer fra det gamle telefonnettet.

TIL HØYRE: På Gulen har man også plassert ut tre resirkuleringscontainere på havbunnen. PR-gimmick, tenkte mange da de kom – men de blir faktisk brukt og må tømmes 4 ganger i året for at de ikke skal renne over. Gjестene synes tiltaket er morsomt, og får en god følelse ved at de selv kan bidra til å bedre miljøet i havet.

ØVERST: CDWS (Chamber of Diving & Watersports) i Egypt har nylig arrangert sitt første opprydningsdykk. Over 150 kilo fiskesnører ble fjernet fra nasjonalparken Ras Mohammed. Over 120 dykkere deltok og bidro til et renere korallrev.

NEDERST: Halden Sportsdykkere arrangerte nylig sitt årvisse opprydningsdykk. Hele 33 handlevogner og 19 sykler så igjen dagens lys. Klubben fjernet 1,1 tonn søppel – og tjente 11.000 kroner på jobben.

Også dykkerklubber kan bruke opprydningsdykk som en samlende aktivitet i klubben, og skaffe seg mye god omtale i lokalpressen – og her i Dykking. Dette gjør det i sin tur lettere å skaffe seg sponsorer – og ikke minst sørger man for et renere og bedre undervannsmiljø for klubbens dykkere. Mange klubber rundt om i landet har jevnlig slike dykk, og faktisk har klubbene vært langt flinkere enn dykkesentrene i denne sammenhengen.

Gode penger - godt miljø

Halden Sportsdykkerklubb er en av de klubbene som gjennomfører dette regelmessig, og de arrangerte sitt årlige opprydningsdykk i sammenheng med Elvefestivalen i byen den første lørdagen i juni - bare et par dager før World Ocean Day og Kystens Dag. Til sammen 1.140 kilo skrot ble hentet opp fra bunnen, inkludert 33 sykler og 19 handlevogner. Ikke bare gjorde klubben en formidabel innsats for miljøet, men det ble også penger i klubbkassen. Som

takk for innsatsen fikk klubben 5.000 kroner fra Tista Senter, 5.000 kroner fra kommunen og 1.000 kroner av Veolia.

Mange anledninger – hvert år

Det er flere faste dager i året som egner seg svært godt til slike arrangementer, og som gjør det lettere å få omtale og besøkende. Dykkingens Dag i mai, World Ocean Day 8. juni, Kystens Dag 9. juni, International Cleanup Day den 3. lørdagen i september hvert år – mulighetene er mange.

Vi håper og tror at flere dykkesentre og klubber vil kaste seg på bølgen og bli flinkere til å arrangere opprydningsdykk. Dette er en glimrende mulighet til å invitere lokalpresse, holde åpent hus, gi bort gratis prøvedykk, grille pølser og kose seg – og de som er bekymret for

utgiftene kan ta det helt med ro: Dette er vel investerte penger. For én gangs skyld går en god forretningsidé hånd i hånd med en god gjerning – å sørge for et bedre undervannsmiljø som dykkerne kan ha glede av også i fremtiden. ☑

» Gode cleanup-dager:

- Dykkingens Dag, arrangeres den 3. lørdagen i mai
- World Ocean Day, 8. juni hvert år
- Kystens Dag, 9. juni hvert år
- International Cleanup Day, den 3. lørdagen i september (19/9-09)